

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček. račun: Ljubljana-
šte. 14.614. Izhaja vsak
dan, razen ob ponedelj-
kih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je
12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana,
Nebotičnik, Gajeva uli-
ca št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

Št. 233.

LJUBLJANA, sredo, 25. decembra 1935.

Leto L.

Kaj bo prinesel Božič Vojno ali mir svetu

Boji na nož v Afriki — Napetost na Vzhodu — Mir v Južni Ameriki

Nova poostritev v Franciji

Mir v Južni Ameriki

Assuncion, 24. decembra. a. Po podatkih, ki so jih objavili tukajšnji listi, se pogajanja za mir med Paragvajem in Bolivijo vodijo na naslednji osnovi: Paragvaj zahteva od Bolivije vojno odškodnino v znesku 2.600.000 argentinskih pijastrov. 2.) Bolivija se obveže, da bo zaznamovala demarkacijsko linijo, kakor je bila določena na konferenci v Buenos Airesu, dokler se ne določi definitivna meja. 3.) države, po katerih iniciativah je prišlo do mirovne konference, garantirajo, da Bolivija ne bo prekršila demarkacijske črte. 4.) mirovna pogodba se uveljavi z ratifikacijo paragvajskega in bolivijskega parlamenta.

Francija v škripcih

Rim, 24. decembra. a. Splošno pričakuje italijanska javnost, da bo sedaj Francija zavzela stališče na najnovejšo spremembo angleške politike. »Tribuna« pravi, da je najprimernejši trenutek za to sedaj nastopil in da mora Francija dobro premisliti, kaj bo storila, in se zavedati, da so vsi njeni napori, ki jih je prenesla z dobro voljo, propadli, toda ne po njeni, nego po angleški krivdi.

Amnestija v Avstriji

Dunaj, 24. decembra. AA. Zvezni kancelar dr. Schuschnigg je imel snoči po radiju božični nagovor avstrijskemu narodu. Sporočil je, da je vlada pripravila za Božič veliko amnestijo. Amnestiranih je 170 kazencev.

Dvanajstine v Španiji

Madrid, 24. decembra. d. Šefi parlamentarnih skupin so imeli sejo pod vodstvom predsednika parlamenta Albe. Na njej so se načelno sporazumeli, da se z dekretom predsednika republike po daljša proračunsko gospodarstvo na osnovi dvanajstin.

Oslo, 24. decembra. w. Pod naslovom: »Vojna nevarnost« piše tukajšnji list »Norgeshandel«, organ vojne industrije, da je bila sprejeta vest o pogrebu pariških načrtov z velikim navdušenjem v ženevskih krogih. Zdaj obstojata samo dve hipotezi: ali bo DN pustilo prosti tek dogodkom, ali pa bo poostrišlo sankcije. Prva hipoteza bi pomenila razkroj DN, druga pa evropsko vojno. Pri tem bi ne šlo samo za vojno Italije proti članicam DN, ker čaka v ozračju tudi Nemčija na maščevanje. Morda bi s tega vidika bilo boljše žrtvovati DN, toda ohraniti mir v Evropi, kakor pa zateči se k sankcijam in s tem povzročiti splošni kaos.

Politična napetost v Franciji

Pariz, 24. decembra. r. Politični krogi z veliko napetostjo pričakujejo razprave o predloženih interpelacijah o francoski zunanji politiki, ki začne 27. t. m. Laval je že določil pogoje, pod katerimi se bo vodila ta razprava, ko je postavil vprašanje zaupnice v parlamentu. Vsaka parlamentarna grupa je imela tedaj priliko, da izrazi svoje mišljenje in rezultat je bil: je skupščina z večino 52 glasov odobrila preložitve zunanje politične debate na 27. t. m. V petek bodo govorili poslanci Blum in Cot, ki so deloma že pojasnili svoje stališče skupno z ne katerimi drugimi poslanci pri zadnjem glasovanju. Kakor znano, se vse interpelacije nanašajo na politiko Lavalja glede mirne ureditve italijanske abesinskega spora in na stališče, ki naj ga Francija zavzame v DN.

Pred krizo na Madžarskem

Rim, 23. decemb. Agencija Stefani ima to-le kratko in suho poročilo iz Budimpešte: »Potrjujejo se vesti o pomembnih izjemnih v vodstvu vladne stranke.« Doznava pa se nadalje, da te spremembe ne bodo brez vpliva na Gömbösev položaj v vladi. Ni namreč nobena tajnost več, da se pojavlja v samih vladnih krogih čedalje večje nezadovoljstvo proti politiki ministrskega predsednika, ki je na znotraj reakcionarna, na zunan

Pariz, 24. decembra. r. Na hodnikih senata izjavljajo, da je senat s 178 proti 112 glasovom odbil izpreminjevalni predlog o ligah, ker je bil predsednik senatnega odbora za pravna vprašanja proti temu predlogu. Pravosodni minister Berard, pa je zastopal mnenje, da bi senat mogel sprejeti predlog, ker s tem ni združeno nobeno vprašanje.

Naknadno poročajo, da je senat odbil izpreminjevalni predlog o razpustu lig potem sodnih oblastev s 179 proti 111 glasovom. Nato je bil z dviganjem rok sprejet predlog senatnega odbora za pravne posele, ki pravi, da je razpust oboroženih političnih formacij odvisen od podpisa predsednika republike v zvezi s sklepom ministrskega sveta. Senat bo danes nadaljeval razpravo o istem vprašanju.

Boji na nož v Afriki

Asmara, 24. decembra. AA. V bitki južno Abi Adija je bilo v borbi 4.000 Italijanov proti 7.000 Abesincev. Bitka se je pričela, ko

so Abesinci prodrli prav do italijanskih prednjih straž, ki so jih skušali obkoliti. Italijani so poskušali izvršiti protinapad in obkoliti Abesince. Nekajkrat je prišlo do strašne borbe na nož. Italijansko letalstvo je stopila v akcijo šele, ko so se pričeli Abesinci umikati.

Japonski vpad v Mongolijo

Peking, 24. decembra. a. Po poročilih in King-Kanga obstoji velika nevarnost novih zapletljajev na mandžursko-mongolski meji. Japonsko vojno poveljstvo v Mandžuriji namerava vdreti v zunanjo Mongolijo, tako da bi bil s tem ogrožen ruski transbaikalski promet. Japonska se močno trudi, da bi pridobila Nanking za skupno politiko proti Sovjetski Rusiji.

Vsepovsod je govorica
Božič, »NAŠ ČAJ« in potica!

NAŠ ČAJ

je strokovnjaško sestavljena mešanica domačih čajnih zelišč, najboljša naravna zeliščna krepična hrana. Rabi manj sladkorja, je cenejši in zdravju ni škodljiv kot Kitajski (ruski) čaj.

NAŠ ČAJ dobite v vsaki boljši prodajalni.

Dnevna kronika

× **Nacionalna ura.** V sredo 25. t. m. ob 19.30: Božični običaji našega naroda (Anton Dobronič, skladatelj iz Zagreba). V četrtek 26. t. m.: Ob 100 letnici ilirskega pokreta (Milorad Simonović, profesor v Beogradu). V petek 27. t. m. predava književnik Staniša Kordić iz Beograda v narodnem pesniku Petru Preradoviću.

× **Poroče.** Poročili so se pevovodja APZ France Marolt in gđ. Šušterjerna ter abs. jur. Milan Kiauta in gđ. dipl. phil. Marija Štupica. Čestitamo!

× **Dr. Edo Šlejmer je v ponedeljek na svojem domovanju v št. Vidu umrl** v svojem 71 letu. Izredni slovesnik ima največje zasluge za napredek slovenskega pravca in je užival splošno spoštovanje tudi v inozemskih strokovnih krogih. Udeležil se je tudi osvobodilne balkanske vojne in je bil zato odlikovan z redom Sv. Save II. r. že prej in pozneje pa tudi še z najrazličnejšimi redovi.

× **Smrtna kosa.** V nedeljo je preminul v javni bolnici v Ptuj 53 letni Sencar Jože, gimnazijski sluga in vojni invalid iz Ptuja, ki ga je smrt ročila dolgega trpljenja. V ponedeljek 23. t. m. pa je umrl istotako v javni bolnici Kumer Ivan, 37 letni mlinarski pomočnik iz Vrbanovca, ki zapušta brez vseh sredstev ženo in 4 otročake.

× **Gamsov steg skavtov v Kamniku** bo priredil »Štefanovo godovanje« v Kamniškem domu na Štefanovo 26. decembra ob pol 16. uri z lepim sporredom. V odmorih bo nastopil Skavtski trio.

× **Pravilnik za vzdrževanje katastra.** Združenje geometrov in geodetov sekcija za dravsko banovino v Ljubljani, je izdalo slovenski prevod Pravilnika o vzdrževanju katastra v obliki snopiča zbirke zakonov.

× **Nesrečen padec.** Marin Jože, 45 letni kočar iz Bodkovcev, se je peljal na obisk k svoji sestri v Litmerk. Ko pa se je proti večeru vračal s kolesom domov, mu je na poledenelih tleh spodrsnilo kolo. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil obe nogi.

× **Občni zbor.** Sadjarsko in vrtarsko društvo v Ptuj 29. t. m. v gostilni Brenčič redni občni zbor ob 9. uri.

× **Tatvina v Marjanišču.** V ponedeljek dopoldne je v Marjanišču v Ljubljani ukradel neznan potepuh, ki je prodajal razglednice iz pisarne pet kuvert, ki je bilo v njih 9 do 10.000 Din. Denar so prinesle revne služkinje shranit k redovnicam. Tatu so videli in ga lovili tudi po cesti, vendar je pa ušel.

Janezovo srečanje z — Mussolinijem

Ljubljana, 24. decembra.

Matijev Janez iz Kamnika pri Preserju je tesar po poklicu. Uslužben je bil pri tvrdki Tönies in je delal po naročilu oziroma v njeni službi dolga leta po raznih krajih v Primorju in v Trstu.

V Trstu je bil član socialno-demokratske delavske organizacije in se je vestno udeleževal njenih tečajev in sestankov. Iz tistih dni pripoveduje med drugim tudi živahno o Mussoliniju. Razen dru-

gih govornikov je prihajal delavcem govorit in predavat tudi Mussolini, ki je imel navado, da je uvodoma naglašal bratstvo med delavstvom vseh narodov. Tak uvodni pozdrav je vselej najprej izrekel v italijanščini, po tlej v nemščini, nato pa še v slovenščini: »Noi siamo tutti bratri«

Tako ve povedati Janez Levec, Matijev Janez iz Kamnika, in se zadovoljno smehlja, ko se ozira po pozornih poslušalcih.

Smrten skok zaljubljenega para

Zagreb, 23. XII.

Služkinja Tereza Neuhauser se je zaljubila v slugo tvrdke »Iskra« Dominika Strabiča. Z vsem žarom prve ljubezni ga je ljubila in bila je vsa srečna, ko ji je obljubil zakon. Tedaj je pa nesrečnica izvedela, da je njen ženin oženjen in spoznala je tudi njegovo ženo.

Ni mogla več živeti. Ker jo je tudi Dominik ljubil, sta se vrgla iz III. nadstropja skozi okno in podla na stekleno streho. On je

bil takoj mrtev, ona je pa oblezala z zlomljenima nogama. Bila je pri zavesti in prosila stražnika, naj ji pomaga, ali pa da strupa, da bo čimprej konec. Tereza je napisala nekaj poslovnih besedi v svojo delavsko knjižico prav na tisti list, kamor ji je prej Strabičeva žena napisala, naj pusti njenega moža. Obupanka je pismo končala: Ljubezen je ve lika bolečina. Mlado življenje je vrženo v grob, ker je uničeno, toda vedite, da je ljubezen največja usoda!

× **Preložitev medenskega klanca** je v ponedeljek na licitaciji, ki se je udeležilo 11 ljubljanskih in 2 zunanja podjetnika, izlicitiral inž. Josip Dedek iz Ljubljane. Od proračuna v znesku 1.154.000 je popustil 6.9%, torej 80.000 Din. Če ministrstvo licitacijo odobri, se dela prične 1. marca in mora biti klanec preložen v obeh mesecih 20. januarja bo licitacija za tlakovanje ceste od šišenske mitnice do št. Vida. Še ta teden bo razpisana tudi licitacija za rekonstrukcijo ceste od št. Vida do Jeprce.

× **Klub JRZ v novem ljubljanskem mestnem svetu.** Pred občinsko sejo v ponedeljek 23. t. m. so mestni svetniki izvolili v pripravljalni odbor za konstituiranje kluba JRZ dr. Kamušiča, dr. Ažmana in Avgusta Novaka.

× **Redni občni zbor podružnice SPD v Ribnici** bo 5. I. 1936. ob 16. uri Podboju Ivanu v Ribnici.

× **Zveza za tujski promet javlja sledeče prometne vesti:** Odbrena pri povratku je polovična vožnja na jugoslov. železnicah obiskovalcem zimske olimpiade v Partenkirchnu, kakor tudi za IX. olimpiado, ki bo v Berlinu od 1. do 16. 8. 1936. Popust za Partenkirchen velja od 2. do 20. II., za Berlin od 22. 7. do 25. 8.

Maribor

Narodno gledališče. Sreda, 25. decembra ob 15. uri: »Vihar v kozarcu«. Znižane cene. Zadnjikrat. Ob 20. uri: »Bajadera«. Premijera. Četrtek, 26. decembra ob 15. uri »Poljska kri«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Bajadera«.

Grafski kino. Naš božični spored je izborni film »Kraljevi valček« s Paul Hörbigerom, Willy Forstom in drugimi izvrstnimi igralci.

Kino Union. Božični spored: Najnovejši svetovni velefilm prekrasne vsebine »Mazurka« s Polo Negri, Ingeborg Theck in Paul Hartmannom.

Dnevna pratika

SREDA, 25. decembra. Katoličani: Božič. Pravoslavni: 12. decembra, Spiridion.

ČETRTEK, 26. decembra. Katoličani: Sv. Štefan. Pravoslavni: 13. decembra, Evstratije.

PETEK, 27. decembra. Katoličani: Sv. Janez Ev. Pravoslavni: 14. decembra, Tirs i Levkije.

DEŽURNE LEKARNE

Sreda: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar. Celovška cesta 62, Gortus, Moste. Zaloška cesta 18.

Četrtek: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkoczy, ded. Mestni trg 4, Usttar, Selenburgova ulica 7.

Petek: Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Gortus, Zaloška cesta 18.

Kino

Kino Matica: »Križarje«.

Kino Ideal: Prava ljubezen — slab denar.

Kino Union: »Ljubljenec vseh žen«.

Kino Sloga: »Raj na zemlji«.

Kino Sokol Šiška: »Kralj Mont Blanca«.

Gledališče

Drama

Začetek ob 20. uri
25. sreda ob 20. uri Molière Premijera. Izven.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
v Šiški — Telefon 33—87

Naš božični program
grandiozni alpski film

Kralj Mont Blanca

Prvi vzpon na Mont Blanc leta 1786. Lepi posnetki

V glavnih vlogah
SEPP RIST, BRIGITE HORNEY

Režija: Dr. A. FANK
Glasba: GIUSEPPE BECCE

Dopolnilo Foxov zvočni tednik
Film se predvaja samo v sredo

in četrtek ob 3., 5., 7. in 9. uri.
Najnižje cene: Din 3.50, 4.50,

5.50, 6.50, balkon Din 8.
Predelana aparatura

V petek ob 20. uri opereta:
EVINO OROŽJE. Vstop Din 3.

Pride premijera: DEKLE S
PROKURO. Gerba Maurus

26. četrtek ob 15. uri Uboga Ančka. Mladinska predstava. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

ob 20. uri Vesela božja pot. Izven. Znižane cene od 24 Din navzdol.

27. petek zaprto.
Opera

25. sreda ob 15. uri Madame Butterfly. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

ob 20. uri Prešmentani grad Premijera. Izven.

26. četrtek ob 15. uri Ples v Savojii. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

ob 20. uri Prešmentani grad. Izven.

27. petek zaprto.

Karel Štepl mrtev

Ljubljana 24. decembra.

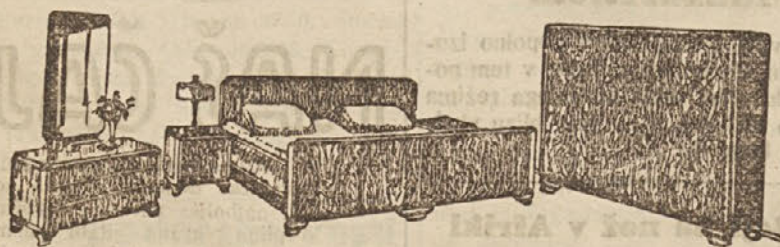
Karel Štepl, o katerem smo večkrat poročali, da se je hudo ponesrečil na nezavarovanem železniškem prelazu na Aleševčevi cesti, je že na dan nesreče same 23. t. m. ob 14. v splošni bolnišnici podlegel poškodbam, ki so bile tako težkega značaja, da ponesrečenemu tudi trkošnja zdravniška pomoč ni mogla oteti življenja.

Aca Stanojević in dijaki JRZ

Klub študentov JRZ na beograjski univerzi »Slovenski jug« je izdal tole poročilo:

Ker je g. Aca Stanojević, član izvršilnega odbora JRZ, sporočil 18. t. m., da se ne strinja z dosedanjim delom za organiziranje jugoslovenske radikalne zavednice, ne z načinom, kako se vodijo državni posli, izjavljamo, v imenu študentov in mladine, ki je pristaš JRZ, da imamo popolno zaupanje v vodstvo JRZ, na čelu z gg. dr. Stojadinovićem, dr. Korošcem in dr. Spahom, in da se bomo tudi v bodoče iskreno podpirali pri vseh stremeljih za organiziranje stremelje in da mu bomo, zvesti programu in statutom naše stranke, dali svoje popolno zaupanje in podporo pri nadaljevanju tega dela, ker mislimo, da edino takšno delo vodi k resnični konsolidaciji političnih razmer v državi in te uvede v pravega političnega življenja pri nas.

Moderna izdelava - nizke cene

POHIŠTVO MALENŠEK

Božične misli ...

Ljubljana, 24. dec.

Božični prazniki so menda najlepši v letu. Najbolj pristrčni, najbolj iskreni, topli in čisti. Podoba narurne nepotvorjenosti. Najbližji človeškemu srcu. Prazniki vere in ljubezni, miru in odpuščanja, novih upov — novega življenja. «Mir ljudem na zemlji ki so dobre volje.» Božični prazniki zblizujejo vse ljudi, male in velike, bogate in siromašne, ponižne in ošabne, grabežljive in dobrosrčne. V vsa človeška srca se za te dni naseli nekaj plemenitih čustev, ki ljudi med seboj povezujejo. Ponokod zaigravajo srca v veliki ljubezni in človečanstvu, ki ga oznanja božično zvonjenje, drugod se v zakrknjena srca prikrade le majhen, droben žarek ljubezni in socialnega čustvovanja. Bogati ljudje se v teh dneh nekam čudno omehčajo in so bolj kot kdaj darežljivi. Vsaj za te dni spoznajo, da svet ni le zanje ustvarjen, marveč za vse ljudi, ki se dandanes pehajo v življenju, mučijo, propadajo in spet vstajajo in znova začenejo borbo za svoj obstanek.

Božična čustva nas povežejo v celoto in navdajo s človečanstvom. Samo za nekaj dni? Navadno res samo za nekaj dni. Potem je spet vse pozabljeno in ljudje se v borbi za obstanek znova medsebojno zagrizejo, drug drugega izrivajo, bijejo se med seboj, drug drugega skušajo ukaniti, prehiteti, prekrizati načrte in upanja. In od čudovito lepega božičnega zvonjenja «... mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje», ki nas je za božič v srce prevzelo, ne ostane ničesar. Srca se spet zaprejo. Kruto življenje divja naprej in

tare v svojem kolesju ljudi, ki so med seboj sprti, razbiti in se grabežljivo koljejo in pehajo za gmošne in posvetne dobrine.

Za božič bodo vsa naša srca vztrepetala v človečanski ideji, nekatera visoko zagorela v ljubezni do vseh ljudi, vseh ponižanih in razžaljenih ki jih je življenje bridko razočaralo in ogoljufalo. Duh vzajemnosti bo plaval nad vsemi, čez vse razgrnil svoje blagodejne peruti, čez reveže in drobne ljudi, ki bodo ob miloščini preživeli svoj božič in v duhu odpuščanja premišljevali o krivicah tega sveta; — čez male ljudi, ki jim bo težka skrb za vsakdanji kruh zagrenila skromne božične dobrote, in čez bogatine, ki bodo ob vsem razkošju tega sveta nemara za trenutek pomislili, da so si ljudje med seboj enaki in je svet za vse dovolj bogat. Ali naj ta svetla luč vzajemnosti in človečanstva res ugasne, čim bo odzvonilo božično zvonjenje in se bom vsi spet pognali v življenjski metež? Ali naj se spet razkolje ta vzajemnost, ki so jo med vsemi ljudmi ustvarila božična čustva in razpoloženja? Premnogi že leta in leta podobno premišlujejo. In vedno morajo znova spoznavati, da je vsako leto treba novega božiča, da se za hip odprejo človeška srca in zagorijo v plamenu človečanske ideje. Kako čudovito bi bilo, če bi tega opomina ne bilo treba vsako leto znova, ko bi se že enkrat vsi ljudje privadili na idejo človečanstva, vzajemnosti in sloge, socialne pravičnosti in enakovrednosti.

Mir naj zavladava med ljudmi in dobro bo na svetu ...

Prvi mestni svet Velike Ljubljane Svečana otvoritvena seja

Ljubljana, 24. dec.

Včeraj pod večer je bila prva seja novega mestnega sveta ljubljanskega, ki so na njo vsi mestni svetniki prišli v svečanih oblekah. Ker jih je pa bilo prej z županom vred 49, sedaj je pa vseh skupaj 56, je v klopi zmanjkalo prostora in so morali postaviti pred sedeže še dve mizi. Toda nihče se ni hotel riniti v prvo vrsto, pa so mize ostale prazne. V zadnjih klopih so sedeli po trije skupaj in dosedanj podžupan prof. Jarc si je iz posvetovalnice prinesel stol ter ga postavil poleg klopi dr. Steleta. Tako so storili tudi drugi mestni svetniki, da so postali hodniki ob straneh prav ozki. Prehod je mogoč le slokim, vitkim mladim svetnikom, obilnejši mestni očetje pa morajo hoditi po sredi.

Stari znanci in novi ljudje.

Menda ni v vsem mestnem svetovni člana, ki bi poznal vse svoje tovariše, čeprav jih je že mnogo sedelo na teh klopih, saj so eni gori iz Dravelj, drugi doli iz Most

in tretji prav s skrajnih mej Viča. Ljubljana je res postala velika. Že omenjeni konservator umetnostnih spomenikov in pisec impozantnih «Spominov slovenske umetnosti» dr. France Stele zastopa Moste, pred njim vidimo patrijarha, brado nekdanj prav agilnega politika prof. Dermastjo, na sredi znamenitega bivšega močanskega župana Oražma. Skupaj sedita znanca iz dosedanjega mestnega sveta dr. Joža Bohinjec in Karel Soss, na desno stran v prvo klop sta pa sedla popularni polkovnik Andrejka in dr. Ažman. V prvi klopi na sredi sedi dr. Korun-poleg tolnega župnika kanonika dr. Kurnarja, a na skrajno levo sta sedla mlada Jože Baš in Smersu. Z Rado Hribarjem v drugi klopi sedi tipično gorenjski Miroslav Zupan, na desni vidimo fino učenjaško glavo univ. prof. dr. Kušaja, zadaj arhitekta Tomažiča, vmes je pa pomešanih polno mož, ki jih je doslej poznala le naša bližnja okolica. Galerija se šibi, a za sedeži in ob straneh se gnete mestno uradništvo.

*

**Samo
1 dinar
stane**

**Glas naroda
ki prinaša
vse polno
zanimivosti**

*

Zapisega.

Ob 17.20 pozdravijo nageljni in vijolice z galerije ter aplavz novega župana dr. Juro Adlešiča v spremstvu dosedanjega župana dr. Vladimira Ravniharja. Takoj stopita na estrado, kjer že čaka zastopnik banske uprave dr. Guštin. Dr. Ravnihar pozdravi v daljšem govoru prvi mestni svet velike Ljubljane in mu želi mnogo uspeha, nato čita poročilo predsedstva, naposled pa še pismo edinega odsotnega svetnika dr. Stanovnika. Ta odklanja čast mestnega svetnika, ker se mestni svet brani sprejeti od njega predlagano resolucijo, da odklanja odgovornost za težki gmošni položaj, ki je vanj mestna občina zabredla v «diktatorskem režimu». Še dekret o razrešenju in imenovanju župana in podžupana ter o razrešitvi dosedanjih in postavitvi sedanjih članov mestnega sveta prečita, nato pa naprosi podžupan dr. Ravnihar novega predsednika mestne občine ljubljanske dr. Juro Adlešiča, da zavzame mesto. V plamenčkih sveč ob razpeli se zasveti častitljivo žezlo ljubljanskih mestnih sodnikov, simbol stare ljubljanske pravice. Župan čita in krepko ponavljajo mestni svetniki za njim prisego.

Obisk na Okroglem

Danilo Tomo Zupan praznuje svoj 96. božični večer

Kranj, 24. dec.

Vsi gotovo poznate vsaj po imenu častitljivega starčka, ki je doživel v soboto svoj 96. rojstni dan na idiličnem Okroglem onkraj Kranja.

Brez dvoma bo vsakogar zanimalo, kakšno je njegovo bivališče, kako živi in kako se počuti ob svojih 96. letih. Mene je to zani-

manje napotilo na Okroglo v družbi prijatelja.

Gospod ne sprejemajo obiskov.

Pri vstopu v dvorec našu je sprejela prijazna hišnica, kateri sem razodel željo, da bi rad govoril z gospodom prelatom. Seveda sem si ji prej še predstavil, toda ne vem, ali me je zamenjala s kakim drugim ali me pozna

Polinska
TVORNICA CIKORIJE

Naš pravi domači izdelek!

še izza mojega prvega obiska, ker je vsa v zadregi vzklila: «A, vi ste, gospod! Žal, nemogoče vam bo govoriti z gospodom, ker zaradi starosti ne sprejemajo več obiskov. Boste že oprostili, vsak razgovor jih namreč tako utruja, da več dni sploh ne pridejo v red. Pač pa si lahko ogledate vse stanovanje, zlasti Prešernova soba vas bo gotovo zanimala.»

Zvesta strežnica že 32 let.

«No, tega pač ne bom odklonil,» sem si dejal, «bom pri tem še kaj izvedel, kako je z gospodom.» Hišnica je nato poklicala oskrbnico, ki je zvesta strežnica gospodu prelatu že dolgih 32 let. Ta naju je s prav iskreno ljubeznivostjo odpeljala najprej v Prešernovo sobo, kjer hrani gospod prelat pesnikovo zapuščino.

Smrtna postelja Franceta Prešerna.

Ob vstopu mi je padla v oči takoj postelja, na kateri je zatislil oči za vedno največji poet naše domovine. Je to čisto preprosta, sicer nekoliko kratka, temnorjava postelja, kakršne še danes vidiš na kmetih. Takoj mi je padlo na misel: «Kako neki se je Prešeren mogel pretegniti v taki postelji? Saj Prešeren ni bil tako majhen?» No, pa to me ni motilo. Prebral sem rajši naslednji napis na končnici postelje: «Do pesnikove smrti dr. Fran Prešerin-ova, do l. 1880 sestre mu Alenke, od l. 1880 prof. Zupan-ova lastnina.» Nadalje so v tej sobi še miza, omara, dva stola in kavni mlinček, vse Prešernova zapuščina. Na vprašanje, za kaj je Prešeren ta kavni mlinček upo-

rabljaj, če je tudi kavo mlel, se mi je gospodična oskrbnica pričela smejati, češ da tega tudi sama ne ve.

Prešernova skrinjica s pismi in izpričevali.

Največja zanimivost te sobe je brez dvoma krasno rezljana skrinjica, v kateri so shranjena Prešernova pisma in izpričevala.

Ta skrinjica je umetniško delo rezbarja Grošlja iz Poljanske doline. Na pokrovu so v krogu vrezani stih iz Krsta pri Savici: «Sem dolgo upal in se bal, slovo sem upu, strahu dal. Srečen ie le ta, kdor z Bogomilo up sreče onstran groba v prsih hrani.» Izmed ostalih zanimivosti bi še omenil sliko svete Bernardke nad Prešernovo posteljo, katero je monsignorju, ko se je mudil v Lurdu, podarila sestra svetnice. Na stenah sem opazil še mnoge diplome in častna priznanja monsignorju od mesta Kranja in mesta Ljubljane. Poleg teh priznanj sem opazil še posmrtna naznanila slovenskih pesnikov in pisateljev. Ko sem čital posmrtno oznanilo Luke Svetca, me prekine gospodična, rekoč:

Luka Svetec se je zmotil.

«Ko je Luka Svetec ogledoval te oglase je dejal našemu gospodu: — No, nazadnje boš pa še svojega pridejal — in zgodilo se je, da je njegov prej prišel gor, dočim oglas za našega gospoda še čaka, da se bo lahko pisalo na njem — V starosti sto let je preminul... — In to tudi ne bi bilo nič čudnega, saj so gospod telesno še popolnoma zdravi, samo noge jih ne drže.»

Na vprašanje, če gospod vedno leže v postelji, mi je pričela pripovedovati o vsem njegovem življenju zadnjih let.

Na smrt še prav nič ne mislijo.

«Oh, veste,» je pričela, «saj so bili še do lanskega leta tako čvr-

sti, nato pa so nekega dne pri mizi padli in se hudo udarili. Tedaj so obležali hudo bolni, da smo že pričakovali smrti. No, nato so pa počasi ozdraveli.»

«Ali sploh še kdaj vstanejo?»

«O, seveda, trikrat na dan jih posadim k mizi, kjer jedo. Tek imajo namreč izboren. Zgovorni so še vedno, samo obisk jih preveč zmuči, da potem tri dni samo fantazirajo.»

«Gospodu mora biti gotovo hudo, ko so tako priklenjeni na posteljo.»

«To jih nič ne žalosti. Pravijo, da je vse dobro, dokler so še zdravi. Naš gospod namreč na smrt še prav nič ne mislijo.»

«Gotovo žele po temtakem uče-
kati še 100 let,» sem pristavil.

«Spomin jim pa zelo peša.»

«Vsekakor bi jih radi. Pred 96-letnico so rekli: — Še pet let mi manjka, pa bom doživel 100 let! — Gospod sploh niso vedeli, da jih imajo že 96. Spomin jim namreč že peša in ne razlikujejo več sanj od resničnosti. Kadar se jim kaj sanja, vedno trde potem, da so resnično doživeli. Nekega jutra mi pravijo: — Danes sem pa v Šenklovu pridigal. — Jaz jim nisem hotela oporekati, da so samo sanjali, pa mi pravijo: — No vidiš, da je bilo le res, zakaj pa danes ne rečeš, da sem sanjal. — V spanju tudi večkrat deklamirajo, ali pa uče dijake v šoli. Življenje jim tako teče enakomerno dalje, brez vsakih posebnih izprememb.»

Novomašni šopek, ki bo šel v grob.

Pri tem pogovoru je čas kaj hitro tekel naprej in že sem se hotel posloviti, ko mi gospodična pravi: «Oglejte si še kapelico, kjer bo na Sveti večer polnočnica, katere se gospod že tako vesele. Te-

daj jih bomo namreč prenesli v kapelico.»

Medtem smo dospeli v kapelico, ki je posvečena sv. Cirilu in Metodu. Na oltarju sem zagledal star šopek, zavrt v pajčolan.

«To je pa gotovo spomin na kako obletnico,» vprašam gospodično.

«O, to je pa novomašni šopek, katerega hranijo in ki pojde tudi z njimi v grob.»

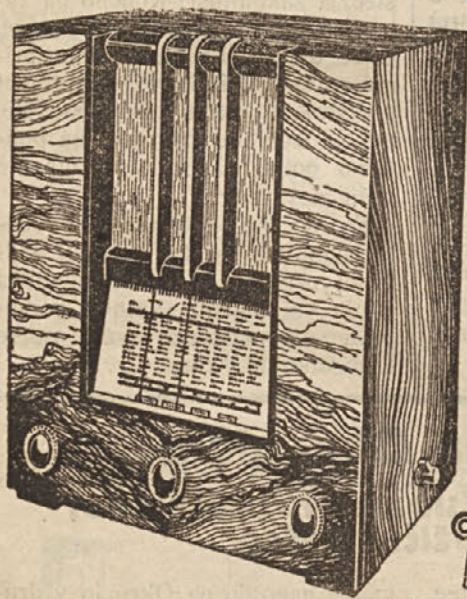
Tako sem si vse ogledal in zvedel marsikaj zanimivega. Poslovil sem se od prijazne gospodične s prošnjo, naj sporoči gospodu prelatu moja božična voščila. T. V.

Skrivnostni primeri smrti

V Ameriki skušajo v vseh panogah življenja pronikniti do dna. Tako se n. pr. neka organizacija peča s tem, da «znanstveno» raziskuje vzroke raznih nezgod in takozvanih «tajinstvenih» primerov smrti. Izsledke svojega dela objavi vsako leto v posebni knjižni izdaji. Iz te publikacije navajamo nekoliko primerov.

Patrona med valjarji.

V mestu Berkley v Kaliforniji so našli trgovca Hagarda mrtvega na njegovem vrtu. Bil je ustreljen. Krogla mu je šla od spodnjega dela telesa skozi drobovje in glavo. Policija je sprva stala pred nerazrešljivo uganko. Vsi znaki so kazali, da ne more iti niti za umor niti za samomor. Ob najvestnejšem raziskovanju vrta in okolice ni bilo moči ničesar najti, ne sledov po morilcu, ne kakega orožja, s katerim bi bil trgovec izvršil samomor. Šele po dolgem času se je uganka te tajinstvene smrti takorekoč sam od sebe razvozljala. V malem stroju za košnjo trave na vrtu so med drobnimi va-

„RADIO“
reg. zadr. z o. z.
LJUBLJANA
Miklošičeva cesta št. 7.

Niti sanja se Vam ne,

kaj Vam more vse nuditi dober radijski aparat, če niste še slišali novih „ORION“ radijskih aparatov.

Vsi aparati sprejemajo poleg normalnih in dolgih valov tudi **kratke valove**.

Vsi aparati imajo **veliko, razsvetljeno skalo** z napisanimi imeni postaj.

Vsi aparati so opremljeni s **TUNGSRAM-BARIUM** elektronkami.

Popolna selektivnost. Glas je povsem naraven. Nihanja glasu so izravnana.

Vse aparate je dobiti na **ugodna mesečna odplačila**.

ORION • RADIO

ljari našli patrono. Bržčas jo je kdo neprevidno vrgel v travo in je potem, ko je trgovec kosil travo, prišla med valjarje in se zaradi stiska valjarjev sprožila. Krogla je zadela trgovca v spodnji del telesa in mu prestrelila telo čisto do vrha glave.

Jelen — morilec.

V Oregonu so na cesti našli nekega policista mrtvega ob njegovem motornem kolesu. Vzrok njegove smrti ni bila običajna motociklistična nesreča, ker je bilo namreč vse telo nesrečnega policaja polno samih drobnih ran. Uganka tajinstvene smrti se je rešila šele kasneje, ko je neki gozdar našel v bližnjem gozdu mrtvega jelena. Jelen se je namreč neljubo srečal sredi ceste s policajem, ki je v boju obležal, dočim

je imel jelen še toliko moči, da se je zavlekel v bližnji gozd, kjer je pa tudi podlegel ranam.

Gad v letalu.

Vojni pilot Higgins je vso vojno prebil v najtežjem ognju, v prvih strelskih jarkih. Toda prav nič se mu ni zgodilo, še ranjen ni bil nikoli. V vsej svoji petnajstletni letalski službi se mu ni primerila niti najmanjša nezgoda. Pred nedavnim pa je zgrmelo njegovo letalo na zemljo, a se za čudo ni razbilo, dočim je bil pilot Higgins mrtev. Pičil ga je gad, ki se je splazil v letalo, kjer se je skrila. Brnenje motorja ga je nemara tako razdražilo, da je napadel letalca, ki je po piku izgubil zavest in oblast nad letalom, tako da je letalo padlo na zemljo z mrtvim letalcem.

Liudie na zatožni klopi

Ljubljana, 23. dec.

Hudi jeziki

Takle dan, ko je že vse božično, bi pa vendar ne bilo treba sitnari po sodnji in se pripraviti. Ženske so že itak sitne in, če bi šlo za življenje, bi je ne spravil od peke, če pa gre za čast, je pa tudi danes časa dovolj. Pred št. 28 je seveda spet gneča in huda ura, da se z vseh strani bliskajo težni pogledi, treskajo neovrgljive trditve in švigajo hudi jeziki. Ali sodnik g. Jože Rus in advokatje so že blagi in pomirljivi, globoko prešinjeni z božičnim: «Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje...»

Pa je na Kodeljevem sosedu malo preveč rekla, kako grdo dela s svojim možem. «Pomislite, je rekla, da sem ga za lase iz postelje vlekla in je rjul in na kolenih prosil, da ga pustim!»

So pa res grde take besede, a gospod sodnik lepo svetuje, naj kar prekliča, in bo vse prav in v redu. Kar tako naglo pa tudi ne gre z obžalovanjem in preklicem, da še oba advokata pritisneta z razsodno besedo, dokler obtoženka ne prikimata. Hudo je bila zgrevana, saj ima pokvarjene vse praznike. Vse je odpuščeno in tudi v časopise ni treba dati preklica, samo 250 Din velja zadevščina. Grenak je tak božič s pristrženim jezičkom, a gospodje so že božično razpoloženi in so dejali, da lahko plača v treh obrokih šele po praznikih

Smola brhke košesarke

Brhka punčka z luknicami v licih in bradici se prijazno smehljala sodniku. Iz Slivnice pri Grosupljem je doma in je zadnjič v Vevčah na kolesu hitela na polje, ker je deževalo in je morala nesti družini dežnike. Pa ti na ovinku z dvorišča na kolesu pripelje Srečko, da je morala zadeti ob zadnje kolo. Padel je po blatu in Micika ima prav za božič sitnosti pri sodnji. Vozila je pravilno po desni strani in na dvorišču ne more videti košesarja, zato pa tudi ne plača

48 Din odškodnine. Ker prevrnjeni Srečko ni prišel za pričo, je bilo treba razpravo preložiti. Ali Micika pravi, da ne bo več hodila, saj vendar ni nič kriva. Gospod sodnik jo je lepo poučil, da bi jo nazadnje pripeljal orožnik, a Micika je samo stisnila zobke in pogledala v strop, potem je pa dejala, da 20. januarja ne bo treba čakati nanjo. Saj se Micika dá pogovoriti!

Dekletu je razbil okno

Kolarski pomočnik Jože iz Šmartina ob Savi je hud na Pepco in vso hišo. Pravijo, da jo je hotel že kratkomalo umoriti in so mu jato dali štiri mesece pogojno. Fest fant je in se ne dá kar tako ugnati od babnice — pa je novembra spet hodil okrog hiše.

Pri Pepci v kuhinji je vasovala Kamnarjeva Angelca iz Hrastja. Ura je bila že čez deset ponoči, kar prileti skozi šipo kamen, za njim pa še drugi. Neznansko sta zakričali in se prestrašili, a Pepca je vendar pogledala skozi okno in spoznala Jožeta po trenčkotu. Jože je pa kar naprej lučal kamenje, da je razbil tudi okno spalne sobe njenega brata, hišnega gospodarja. Pet kovačev odškodnine sedaj zahteva gospodar in Jožeta je izročil tudi orožnikom, ker bi se bilo lahko zgodilo kaj hujšega, ko s tako silo leti kamenje skozi okno.

Jože pa nič in nič ter je trmoglav in svojeglav, da mu ne gre priznanje iz ust. Svojim prijateljem je pa prej povedal, da ga je zapeljala pijanost. Zagovornik g. dr. Aleš Peršin in sodnik ga zlepa pogovarjata, naj bo pameten in prizna, ali fant se ne vda. Dr. Peršin je pa zares hud na tako trmo, da ga mora ošteti prav glasno, fant pa samo: «Če ste lačni tistih petih kovačev, pa priznam.» Toda še ni bilo konca, dokler ni gospod sodnik vstal in mu naložil 300 Din ali pet dni ter 100 Din povprečnine ter 50 Din za šipe — zagovornik pa trmoglavcu: «Zdaj pa imaš 450 Din za svojo svojeglavnost!»

Velike misli in čisto srce, to je, kar si izorocimo od Boga.

Goethe.

Astrološka napoved

za 25. december.

Zelo ugoden dan, ki obeta ljudem dobre stvari. Dobiti utegnute kako prijetno pismo ali obisk drage osebe, ki si ga že dolgo želite. V ljubavnem življenju bodo danes osrečujoča presenečenja. Snubci bodo imeli srečo. Ljudje, rojeni v mesecih julij in avgust, bodo prejeli dobro vest iz tujine.

za 26. december.

Ugodni vplivi zvezdovja se bodo tudi danes uveljavljali. Trigon Meseca z Neptunom učinkuje navadno dobro na ljubavno življenje. Zboljšujejo se razmerja moških do žensk. Dan zelo ugoden, da odkrijete svoje srce ljubljeni osebi. V poslovnem pogledu, v kupnih in prodajnih zadevah se današnji dan tudi obetajo uspehi. St. v Merkurja je vsej pismeni korespondenci in sklepanju pogodb naklonjen.

za 27. december.

Danes se gibljejo preko neba po daljšem času spel manj dobre konstelacije zvezd. Plutonova opozicija napravlja ljudi užitekajljive in ima na ženske lahke narave vedno slab vpliv. Ustvarja razpoloženje za pustolovščine in razgibava nizke nagone. Za ljubitelje alkohola je danes velika izkušnja, da zapadejo v pijančevanje. Kvadratura Meseca z Uranom za promet ni ugodna. Bodite previdni pri vožnjah z avtomobilom, sploh je priporočljivo, da ta dan se ne voziti.

Priporoča se kemična čistilnica in likalnica Jožica Leskovšek Celje, Gosposka ulica 13.

Modni salon Rozman

Ljubljana, Dvorni trg 3 (Prelogova hiša)

izdeluje DAMSKE KROJE po meri iz najnovejših žurnalov. Istotam tudi informacije za izgotovitev obleke.

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

2

Slugi sta pristopila k Bradsonu in se pričela z njim ruvati.

«Petdeset funtov sterlingov vama dam, če me spustita», je zapvil Bradson.

«Sto funtov sterlingov vama dam, če izvršita mojo zapoved. Spomnita se, da sta v moji službi!» veli Evgenija.

Z veliko težavo sta ga odvela do vrat.

«Jutri bo ves London vedel, da sem te po svojih lakajih vrgla na cesto», je posmehljivo za njim zapvila Evgenija.

Zaslišal se je obu in vzklik, potem pa so se zaprla vrata za lordom Bradsonom. Iz za vrat se je slišal krehot.

Pogiban v smrt.

Noč je. Ves London je bil zavrt v gosto meglo. V Hyde-parku je bilo vse tiho. Toda glej — med debli visokih dreves se premika senca — majala se je. Od časa do časa se je čula strašna kletev.

V bližini drevoreda, ki ga je razsvetljevala majhna svetilka, se pojavil človek. Luč od svetilke obseja njegovo blede lice. Lasje so mu bili razmršeni in so mu padali na čelo. Kdo neki je ta nesrečnež?

Bil je lord Bradson. Še pred nekaj urami blažen in srečen, zdaj, naenkrat, izdan in — osramočen. Na njegovem bledem obrazu se je odražal obup. Sede na klop, ki je bila rosna od megle. Ni se zmenil za mraz in gosto meglo, ki je drobno pršila in ga močila. V obupu je pozabil na vse.

«Nečem več živeti! — Jaz, lord Bradson, poslednji potomec slavne rodbine, sem propadel kakor še nihče. Ogabna vlačuga me je vrgla na cesto. Oh, to je preveč! — Pa čemu naj še živim? — Da se vrnem na Škotsko? Ne, ne, tudi tam me bo mučila sramota, ki me je ves doletela. Ne preostane mi nič, ko smrt. Da, da, pobegnem s tega ničvednega sveta, ne pozabimo na vse.»

Z drhtečo roko vzame iz žepa smokres.

«Ali naj grem k njej? Da jo ubijem — najprej njo, potem pa še sebe? — Ne, nočem je več videti! — A vi, dragi starši, boste odpustili svojemu nesrečnemu sinu, da e odšel na pot, odkoder ni vrnitve... Ali bi en lord Bradson imel drugače ravnati?»

Razlegnil se je strel. Ponovno je nastopila tišina. Ali nihče ni slišal strela? Stražniki in policijski agenti so redkokdaj zahajali v tem času v Hyde-park.

Lord Bradson se je zrušil na klopi. Glava mu je padala čedalje nižje.

Od nekod so se zaslišali koraki. Visoka postava se je bližala klopi. Mož je imel na glavi črn klobuk s širokimi kraji, ki so mu zakrivali obraz. Ogrnjen pa je bil v širok plašč. Takoj je videl, kaj se je zgodilo.

«Gotovo kak nesrečnež, ki je iskal rešitve v smrti?»

Sklonil se je nad mladeniča in mu pregledal rano.

«Slabo je zadel, a vendar ni več rešitve.»

«Evgenija! Zakaj si me prevarala, zakaj...» je šepetal mladenič.

Tujec je pozorno prisluhnil.

«Kdo ste vi?» je vprašal.

«Lord Henry Bradson.»

«In kdo vas je prevaral?»

«Evgenija — ah, Evgenija — kako sem te ljubil!» je vdihoval Bradson.

«Evgenija Martelas, tista lepa Francozinja? Je ona storila to, lord Bradson?»

«Da, da...»

Tujec je snel klobuk. Luč svetilke mu je obsijala obraz. Lord Bradson je žalostno dvignil oči. Tujčevo lice je bilo zagrnjeno s svilen črno masko.

«Kdo? — Kdo ste?» je jecljal lord.

«Ne vprašajte za moje ime», odgovori tujec. «Toda vseeno morate zvedeti, kdo sem jaz — odnesite moje ime s seboj na oni svet — imenujem se Jack!»

Tujec je govoril šepetaje, tako da ga nihče drugi ni mogel čuti.

«Dobro vas poznam, lord Bradson, poznam tudi Evgenijo Martelas. Toda enega nisem vedel: nisem vedel, da je Evgenija taka blodnica. To sem zvedel šele pred nekaj urami. Ne, lord Bradson, tega nisem zvedel od vas, ampak od nekoga drugega. Če bi bil to vedel včeraj, vi danes ne bi bili storili tega.»

«Kaj — kaj — pravite?»

«Ta blodnica ne bi bila preživela današnjega dne. Toda sedaj je prepozno, da bi vas rešil. Toda, ker vas ne morem rešiti, vas bom maščeval!»

«Ona — blodnica — ona je...»

«Vse vem», ga prekine tujec. «Lepa Evgenija je že dalj časa ljubica barona Walsona. Toda ni samo on njen častilec, ampak tudi tisti pustolovec, baron Hardy, je v intimnih zvezah z njo. Evgenija se je delala krepotno — a ona je navadna vlačuga.»

«Eno prošnjo — prosim vas — je zašepetal lord, «tudi tisti samokres — bodite usmiljeni — končajte moje muke — jaz vas bom — blagoslovljal.»

«Ne, ne, lord Bradson, tega ne bom storil. Samo še nekaj trenutkov, pa boste dopolnili.»

Dvignil je njegovo glavo v svojo naročje in dejal:

«Vi morate zvedeti mojo skrivnost, lord Bradson. Ponesite jo s seboj na oni, boljši svet. Evgenija Martelas ne bo moja prva žrtev, prav tako pa tudi ne zadnja. Vse dotlej, dokler bom živ, ne bom prenehal iztrebljati tistih žensk, ki varajo in ugonablajo moške. V peklu z njimi, te beštije ne smemo živeti!»

Lord Bradson je stokal od bolečin, toda je vseeno pazljivo poslušal tujca.

«Poslušajte, lord Bradson: moj oče je bil eden najodličnejših plemičev v Angliji. Moja mati je zgodaj umrla. Bil sem njihov edinec. V svojo veliko nesrečo je moj oče, po smrti moje matere, padel v mreže lepe blodnice. Kakor vi, lord Bradson, je tudi moj oče položil pred njene noge vse, kar je imel. Vse svoje imetje je prepisal na njeno ime, ko mu je nekoč izjavila, da dvomi v njegovo ljubezen. — S tem dnem se je pričela naša nesreča. Ona je potem zastripila mojega očeta, toda to je napravila tako spretno, da ji niso mogli ničesar dokazati. Mene je poglajala od hiše kakor kakega bebača. Toda v cerkvi poleg trupla svojega mrtvega očeta, sem se zaklel, da bom uničil vsako žensko, ki bo prevarala in uničila poštenega človeka. Ta prisega je bila strojna nečedna dejanja? Ali ste slišali o tistih posebnih znakih, ki so jih našli na njihovih truplih? Ta človek, ki je kaznoval vse te blodnice, je sedaj tu poleg vas, lord Bradson. Jaz sem tisti, ki uničuje take blodnice — jaz — maščevalec svojega mrtvega očeta!»

Utihne. Potem pazljivo pogleda okrog sebe. Ničesar drugega ni bilo čuti, razen ječanja lorda Bradsona, ki se je boril s smrtjo.

«Da,» je nadaljeval Jack, «jaz jim ne prizanašam. Enako doleti pravica tiste, ki razsipajo denar bogatih kavalirjev, kakor tiste, ki prevarajo ubogega mornarja in ga oropajo za krvavo prigarani za služek. Vsem sem napovedal pogin! Jutri zjutraj pa bodo v najzloglasnejšem delu Londona zopet našli tako blodnico, ki bo padla od moje roke. Ha! Kako me prevze-

ma strast ubijanja! Evgenija Martelas bo padla jutri zvečer. Tudi nad njo bo izrečena strašna obsodba. Na kolenih bo prosila milosti, toda njene solze ne bodo omehčale pravičnega sodnika. Tudi če bi ji sam vrag prišel na pomoč, je ne bi mogel rešiti iz mojih rok.

Jack je položil roko na glavo lorda Bradsona.

«Mrtev je! To je zadnja žrtev te blodnice. Jutri zvečer bo maščevan!»

Potem, ko je položil truplo lorda Bradsona na klop, je odšel.

V gosti megli je zadel ob policista, ki je hodil po parku.

«He, kaj delate v tem času v parku?»

«Kaj delam, vas nič ne briga, toda stopite hitro do one klopi tamle, kjer gori svetilka. Tam boste našli truplo lorda Bradsona. Malo prej se je ustrelil!»

«Kako? — Kaj? Kdo ste vi? — Odkod veste, da se je lord Bradson ustrelil? — Vi ste aretirani!»

«Mislite, da res?» ga Jack posmehljivo vpraša.

«V imenu zakona, vi ste aretirani!» ponovi stražnik in ga hoče prijeti za roko.

Jack ga zgrabi z železnimi rokami, ga dvigne in z vso silo trešči ob tla, nato izgine v gosti megli.

Na policijskem ravnateljstvu je vse vrvelo. Soba, v kateri so oddajali dnevna poročila, je bila polna detektivov in novinarjev. Zdaj je vstopil tudi uradnik, ki je bil sinoči našel Bradsonovo truplo.

«Ali se je še kaj pripetilo?» je vprašal, videč, da je vse razburjeno.

«Našli so umorjeno neko žensko. Zločin je bil izvršen danes ponoči.»

«Kdo je umorjenka?»

«Neznano.»

V isti čas se je razlegnilo povelje policijskega šefa:

«Vsi na delo, iščite morilca!»

× **Medicarna «Kranjec»**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 51, se priporoča za božična in novoletna darila. Priznani najboljši keksi, medenjaki in slaščice. Na drobno in de'elo.

* **Dolro hrano** po zelo nizki ceni dobite v **Novi ljudski kuhinji**, Vošnjakova ulica št. 4.

Ban Boris se je preselil

z **dentistično prakso** za zobozdravstvo in zobotehniko na

Tyrševo cesto št. 15

nad kavarno «Evropo» nasproti «Figovca».

Ordinira od 9—1 in od 3—7.

Po dogovoru tudi izven teh ur.

«Prej si vedno trdil, da bi šel zame skozi ogenj.»

«Vprašam te, ali si poročila trgovca ali gasilca?»

— Gospodična, vi ste lepi in ste videti razumno dekle — vze-miva se!

— Nikakor, jaz nisem lepa, v resnici pa tako razumna, kakor sem videti.

Poročilo za smučarje

24. decembra.

Pokljuka, 22. dec.: — 10° C, jasno, mirno, 180 cm snega, na trdi podlagi 50 cm pršiča. Smuka prav dobra. Skakalnica uporabna. — Bistrica-Boh. jezero: — 0° C, zelo oblačno, 70 cm južnega snega. — Bled-Jezero: — 1° C, oblačno, mirno, 45 cm sreža. — Pusti vrh nad Jesenicami: — 4° C, pretežno megleno, rahel severovzhodni veter, na 40 cm stari podlagi 130 cm pršiča, deloma uležan, sneži dalje. — Mojstrana: — 18° C, jasno, mirno, na stari zmznjeni podlagi pršič. Smuka idealna. Skakalnica urejena. — Rateče-Planica: — 2° C, barometer stoji mirno, zelo megleno, 90 cm pršiča. Smuka prav dobra. — Škofja Loka: — 10° C, oblačno, mirno, na 40 cm podlagi 10 cm pršiča. Smuka zelo dobra. — Sodražica: — 8° C, oblačno, južno, 35 cm južnega snega, smuka dobra. Na Travnici gori sneži. — Ribnica na Dolenjskem: — 15° C, jasno, solčno, 40 cm pršiča. Smuka prav dobra. —

Burna švabska skupščina v Novem Sadu

Iz Novega Sada nam poročajo: Švabsko-nemški »Kulturbund« je imel tu svojo 11. redno skupščino.

Za to skupščino je vladalo veliko zanimanje v vseh krogih nemške manjšine v Vojvodini, ker je bilo pričakovati, da bo prišlo do močne opozicije proti dosednji upravi. Tako se je tudi zgodilo. Uprava »Kulturbunda«, ki ji stoji na čelu Johann Keks, je naletela na hude nasprotne v banatskih članih, ki jih vodi dr. Josef Avender iz Pančeva. Iz Vojvodine je že v nedeljo jutraj prišlo polno delegatov posameznih krajevnih odborov »Kulturbunda«, ki jim pa uprava ni dovolila vstopa na skupščino. Kakor hitro je skupščina prešla na dnevni red, je nekdo z balkona vzkliknil: »Zakaj ne pustite v dvorano tudi ostalih članov, ki čakajo zunaj?« Ta klic je bil signal za proteste in hrup, ki je nato nastal. Interventirati je moral tudi policijski komisar. Le s težavo so se pomirili duhovi, nakar je prišlo do novih protestov pri čitanju predloga za izpremembo pravil, ki ga je sestavila uprava. Spremembe so bile sprejete in s tem obsojena akcija dr. Avenderja. »Kulturbund« se postavlja brez pomislekov na legalna tla in izjavlja, da se bo v vsem pokoril zakonskim predpisom. Področje »Kulturbunda« se deli na sedem oblasti, vsaka oblast na več okrožij, vsako okrožje pa na več krajevnih organizacij. Zborovanje se nadaljuje v napeti atmosferi, ker zahtuje, da so pristaši dr. Avenderja v večini.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

ČEVLJE, popolnoma nove, in galoše prodam. Cene zelo ugodne. Naslov pove uprava lista ali pa Joško Plesničar, vodja podružnice Bat'a v Šiški.

DIJAKU NIŽJE. SOLCU

nudim ceneno stanovanje in event. pomoč pri učenju. Cena po dogovoru. Rožna ul. št. 7/I.

Naisigurnejši uspeh

dosežete potom oglaševanja v

„Glasu naroda“

posebno ugodnost Vam pa nudijo v njem

„Mali oglasi“

Svetli premog

5600 kalorij: 1 to na kosovec 385 Din, 50 kg v vrečah 22 Din; bukova drva, žagana 85 Din kub. meter, cepljena 95 Din, bukovo oglje 0.75 Din kg dostavljeno na dom nudi

A. PUTRICH

Dolenjska cesta 6

Mesto gospodinje k starejšemu gospodu išče dobra kuharica z večletno prakso za takoj. Cenj. ponudbe pod 32 let na upravo lista.

Hranilne knjižice

prodane ali kupite najbolje potom moje pisarne. Solidno poslovanje. Priložite znamko! Rudolf Zorč, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Tel. 38-10

KISLO ZELJE, REPO,

sarmo, prvovrstno po brezkonkurenčni ceni, vsako množino, dobavlja Homan, Sv. Petra cesta 81. tel. 35-39

Pozor!

POHISTVO

preprosto kakor tudi najfinejše, po najnižjih cenah, nudi:

Gospodarska zadruha mizarskih mojstrov, Ljubljana, Vegova 6

PECI ZARJA

najboljše, najcenejše nudim, obzidavam vse vrste Lutzovih peči, štedilnike, oblagalnice, mesnice s keramičnimi ploščicami. Kovče, Ljubljana, Tyrševa c. 47

SLUŽBO IŠČE

izvežbana odvetniška moč, želi s 1. januarjem spreminiti mesto. Sprejme kakršno koli pisarniško delo. Naslov v podružnici »Glas naroda« v Celju. Prešernova ul. 6.

VINO ZA PRAZNIKE

Hvar belo 8.—
Viško črno 9.—
Cvček 10.—
Silvanec 10.—
butelčna vina, rum, likerje toči Vinska klet Mencinger. Sv. Petra c. 43. na dvorišču

NAJLEPŠE DARILO ZA BOŽIČ!

Državna razredna loterija

Novo! Zelo važno! Novo!

Najcenejša in najzanimivejša igra Državne razredne loterije! Izkoristite priliko! Zapomnite si, samo pri Batliju lahko dobite za celotno 31. kolo

delež

za 160 Din za skupno igranje na vseh 30 celih, 140 polovic in 800 četrtink, vsega 970 srečk, kar pomeni 300 celih srečk v vrednosti

300.000

dinarjevi

Poleg ogromnega veselja in užitka pri čakanju in oprezovanju na 970 srečk, povečate za 970 krat verjetnost, da dobite več, kot ste vložili.

Tako igro na deleže je odobrila Državna razredna loterija K. L. št. 16.960 od 8. novembra 1935, in so vse srečke II., III., IV. in V. kola shranjene pri Državni razredni loteriji.

Plačevanje: Prvi obrok 70 Din, nato dvakrat po 45 Din mesečno. Kdor hoče, lahko plača naenkrat 160 Din.

Če takoj plačate 70 ali več dinarjev, dobite delež s številkami, ki igrajo in pravila igre. Pravico do vseh dobitkov pa imate takoj ob pričetku igranja, to je od II. kola ne glede na to, kdaj ste plačali delež.

Vplačila pošljite na ček, račun Poštne hranilnice št. 57.062

Konstantin L. Ješić-Batlija
Beograd, Zanatski dom

Poštno položnice dobite na vsakem poštne uradu. Poštni predal 152.

Bodočnost je za Vas neznana dežela

Če hočete spoznati Vašo življenjsko pot, ne oklevajte, ampak pišite astrologu, ki bo nezmotljiv in zanesljiv vodnik Vaše življenjske sreče.

Gotovo se Vam je že dogodilo, da ste prišli v neznane kraje, kjer niste poznali cest in poti. V takem položaju se niste prepustili golemu slučaju in predali temni negotovosti, temveč ste povprašali kakega domačina, da Vam pokaže, kod in kam? Zakaj bi ne povprašali, kadar gre za Vaše najbolj zaželeno spoznanje, za Vašo bodočnost? Zakaj tavate v negotovosti in trdovratno hodite po neznanih potih življenja, ko pa bi vendar radi dosegli srečo, ljubezen in blagostanje. Nevarnost pa je, da vse to zgrehite in Vam sreča uteče zadnji hip. Tu Vas morda čaka bogata, ljubeča žena, tu Vas čaka karijera, blagostanje. Vi pa se trdovratno držite svojih navad. Loterijski uspehi se Vam odmikajo! Zakaj pa izbirate slabe številke in igrate v nepovoljnem času?

V takih velevažnih momentih se prepuščate golemu slučaju in njegovim kapricam. Namesto da blodite v negotovosti, nejasnosti in ugibanjih, pišite astrologu in ga vprašajte za nasvet. On je poklican, da Vam bo odkril in zaupen vodnik Vaše sreče.

Zahtevajte od njega Vašo življenjsko prognozo, da boste spoznali smer Vaše bodočnosti in šli po tej poti sreči in uspehom nasproti. Spoznali boste jasno in natančno to, kar morate storiti za blagor in uspeh pri vseh delih in podjetjih, ter pri Vaših odločitvah.

Grafološki bureau Vam pokaže v Vaši življenjski prognozi pot do Vaše sreče in Vam namenjene usode.

Vsak dan nam pošta prinaša dokaze našega dela in zahvale naših klijentov. Prosim, čitajte:

»Za vsebino Vašega cenjenega dopisa, z ozirom na studij mojega življenja in moje psihoanalize, se Vam najpristojneje zahvaljujem. Vsa Vaša posveta in nasveti so za mojo bodočnost življenjsko važni. Sem zelo presenečen, ker se vse Vaše napovedi izpolnjujejo. Čudim se samo, kako ste mogli podati tako točen opis mojega prošlega življenja in mojih neuspehov. Sedaj vem, ko so se začele Vaše napovedi izpolnjevati, kdo je moj vodnik na moji bodoči življenjski poti. Da Vam pismeno izrazim zahvalo, me je napotil tudi loterijski uspeh, ki sem ga dosegel v prošlem kolu loterijskega igranja. Zahvaljujem se Vam za Vaše delo, vam vedno hvaležen — Jernej Kavčič, dipl. tehnik, Maribor.«

Pišite brez odloga, pošljite še danes Vaš rokopis in rojstni datum ter 30 Din kot honorar za Vašo psihoanalizo in skico Vaše življenjske prognoze.

Stalna in točna adresa se glasi:

Grafološki bureau — Če'je

poštni predal 106.

Vesele božične praznike žele sledeče tvrdke:

Drago Gams trgovina koles in nadomest- nih delov Celje Prešernova ul. 16	Ivan Leskovšek mesarija Celje Zavodna	Ivan Kvas Foto-atelje Celje Dečkov trg 3	Ivan Travner trgovina z mešanim blagom Celje Lava I.
Oberžan Ivan pekarna Celje vodna	Josip Plevčak čevljarna Celje Kralja Petra c. 28.	Ivan Knechtl krznarstvo Celje Slomškov trg 1	Nerad Franjo Gradbena tvrdka Celje
Josip Kit splošno mizarstvo Celje šp. Hudinja	Anton Hofbauer trgovina z usnjem in čev- ljarskimi potrebščinami Celje Gospoška ul. 6.	Bogomir in Ivan Naraks izdelovanje soda vode in pokalice Celje Kralja Petra cesta — Žalec	Franjo Dolžan galanterijsko in stavbeno kleparstvo in koncesijoni- rani vodovodni inštalater Celje
Elektrotehnično podjetje Ivan Mihelčič LJUBLJANA Šoršnikov trg 1. — Tel. 27-04.	Šivilje, neveste, dekleta in žene! Malo rabljene šivalne stroje, ki odgovarjajo novim, a so zato nad polovico ceneje, do- bite — tudi na obroke — edino pri „ PROMET “ LJUBLJANA, nasproti Križevn. cerkve	Ignacij in Helena Banko gostilna pri »Nacetu« LJUBLJANA, Šmartinska c. Kette Murnova cesta	Jadransko - posavska čevljarna v Kranju želi vsem cenj. odjemalcem vesel Božič in srečno Novo leto.

Malo sode bikarbone in kuhinjske soli in
v trenutku imate sintetsko mineralno vo-
do, toda komur je kaj za zdravje, mu je
najboljša pijača

Radenci

Radenska

ona s srcem

Realitetna pisarna
Adamič Albini
LJUBLJANA, Gosposvetska cesta 7
Telefon int. 32-86.
HIŠE, VILE, POSESTVA, PARCELE
v največji izbi. Uspešno in ku-
lantno posredovanje pri nakupu,
prodaji in zamenjavi nepremičnin.
UPRAVA HIŠ IN POSESTEV
zanesljivo po dogovoru.
STANOVANJA IN LOKALI
v veliki izbi — Hišnim lastnikom
oddajamo brezplačno.
HRANILNE KNJIZICE
Posredujemo nakup in prodajo.
POSODILA
vseh vrst preskrbujemo.
Vse informacije brezplačno. Pismen
odgovor priložite znamko Din 3.--.

Čevlje — točno po Vaši nogi —
specijalna vsakovrstna obuvala iz-
deluje:

Dermastija Ivan
Ljubljana, prej Pobeška, čevljar-
stvo, Cankarjevo nabrežje 13.

Harmonike od Din 59.--
naprej. violine od Din 65.— gitare
od Din 128.—, tambure od Din 60.—,
mandoline od Din 90.—, kakor tudi
vsa ostala glasbila prodaja izredno
poceni tvrdka

Meinel & Herold d. z. o. z.
zaloga tovarne glasbil, Maribor 91.
Pišite po velik cenik. Dobite ga po-
polnoma zastoj.

Čitajte!
Priporočajte!
Širite!

„GLAS
NARODA“!

spec. delavnica
za elektroteh-
nična popravi-
la, t. j. prevoj
motorjev, ge-
neratorjev in
transformatorjev vseh velikosti
in napetosti. Specijalni oddelek
za popravila avtomobilov in aku-
mulatorjev. — Inštalacija na ja-
ki in šibki tok. — Cene konku-
renčne in delo solidno pod ga-
rancijo. Se priporoča

IVO GRILC
elektrotehnično podjetje
Ljubljana
Mestni trg 17 - Cankarjevo na-
brežje 25. — Telefon 27-44.

ZA BOŽIČNA IN NOVOLETNA
DARILA

Vam nudi vsakovrstne
KLOBUKE po naj-
nižji ceni

FRANC BERNIK

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 12
(Na dvorišču Mathian.)

Vesele božične praznike
želi
svojim cenj. odjemalcem
Franc Kastelic
trgovec
Novo mesto

**Ne bo
Vam žal!**

Se danes si pre-
skrbite in posku-
site parketno
voščilo

Cena škatlji . . . Din 10.—
Velika škatlji . . . Din 18.—
Odprto po kg . . . Din 24.—

Glavna zaloga:

R. Hafner, Ljubljana, Celovška 61

**Oglašujte
v
„Glas Naroda“**

Vesele božične praznike želita vsem naročnikom, čitateljem in oglasnikom

uredništvo in uprava „Glasa naroda“

Jarmila Hašek:

Izpolnjena želja

»Ne grem na pokopališče,« se je branil petletni Milan.

»Le pojdi, pojdi, saj ti je dedek pripovedoval vedno take lepe povesti...«

»Zdaj mi jih pa ne pripoveduj več. Jaz se grem rajši sankat.«

»Kupila ti bom pisanih svečk in ker je Sveti večer, jih bova prižgala na grobu tvojega dedka, ki te je imel tako rad.«

Milan premišljuje, dvigne glavo, pogleda babici ostro v oči in vpraša: »Pa bom smel vžigati sam kresniti? Ali bom smel svečke sam prižgati?«

»Da. In potem bova molila za dedka.«

»Hm,« je dejal Milan. »Molil ne bom. Dedek je itak v nebesih, več ne potrebuje.«

Babica je vzdihnila. Dečkova logika ji je bila nerazumljiva. Prijela ga je za roko in krenila sta skozi park proti pokopališču. Milan je prav počasi in nerad hodil. Dolgočasil se je.

»Podvizaj se,« ga je opozarjala stara mama. »Pozno je že.«

»Saj ne morava iti tja,« je govoril drnjal Milan.

»O ta neprijetnost, zdaj sem pa pozabila stenj,« je stokala babica, ki je s smrekovo vejico bila pomela sneg z groba, pripravila svetilko in nalila olja.

Milan pa je sedel na obodu groba in pripravljaval svečke. Imel je dve rdeči, eno belo, eno rožnato in tri svetlomodre. Babica je pogledala na uro. Bilo je po šestih. V starem delu pokopališča je bilo že vse tiho. Stara mama je računala: v dveh minutah sem pri izhodu, kupim stenj in sem v petih minutah spet nazaj.

»Milan,« je dejala, »ti boš zdaj tu le name počakal.«

»Kam pa greš, babica?«

»Grem po stenj in se takoj vrnem.«

»Milo je pogledal na vžigalice. Ležale so poleg svetilke. »Že do bro,« je pokimal.

»Pa da boš pri miru, Milan, ne smeš se ganiti odtod!«

»Le mirno pojdi, babica, ne bom se ganil odtod.«

Deček je ostal sam. Svečke je držal v roki, dve rdeči, eno belo, eno rožnato in tri svetlomodre.

Vse naokrog pa so bili sami stari, temačni in strogi grobovi, zadaj je bil zid, ki je delil pokopališče na dva dela. Pred njim je bilo staro pokopališče, ki so ga počasi spremljali v urejen božji vrt. Tu in tam je bil v travu grob in tuintam je gorela sveča. Pričala je, da so se živi spomnili mrtvih ob Svečnici, da si so bili grobovi že zravnani z zemljo. Mrak se je spuščal na vrhove žalostnega drevja. Zvonček se je oglašil v zraku. Zadnji obiskovalci so zapuščali pokopališče. Milan pa je sedel na robu groba.

Babica se je prestrašila, ko je zaslišala zvonček. Baš je plačevala stenj.

»Ali nimate drobiža, gospa?«

»Ne.«

»Potem tečem menjat.«

Babica je čakala pet minut, zdelo se ji je cela večnost. Ko je bila spet pri pokopališču, so bila vrata zaprta.

»Pozno je že,« je dobrodušno dejal vratar.

»Toda jaz moram noter, moram k otroku...«

»Jutri lahko pridete, draga žena.«

»Ne, ne, jaz moram... prosim vas, pustite me noter, otrok...«

Vratar pa je skomignil z rameni: »Prej ali slej, enkrat moramo vsi semkaj, tu nič ne pomaga. Zdaj vas pa ne morem več spustiti noter. Pridite jutri. Sicer pa lahko poskusite pri glavnem vhodu. Če se požurite, lahko pridete noter.«

»Toda otroka bo v temi strah. Imejte usmiljenje!«

»Poizkusite pri glavnem vhodu, morda še pridete noter.«

Babica je tekla, solze v očeh, ob pokopališkem zidu h glavnemu vhodu. Medtem se je skoraj popolnoma stemnilo. Spet in spet je pogledovala na obzidje, križi so minili, drevesa so šumela tajinstveno.

Stare žene se je loteval blazen strah za malega dečka. Videla je v duhu njegove preplašene oči in slišala obupni jok. Ta vratar, ta brezčutni človek, ta surovina.

»Uboga starka,« si je mislil

vratar, gledaje pomilovalno za njo. »Saj leži toliko otrok tu notri, vsi se morajo končno navaditi na temo.«

»Že zdavnaj je odzvonilo, draga gospa!«

»Toda jaz moram noter, jaz moram k otroku.«

Eden ima tu otroka, drugi ženo, tretji spet brata. Je že prepozno, pridite jutri.«

Zdaj šele je našla prave besede: »Toda moj otrok živi, jaz sem šla le po stenj, fantek pa je ostal pri grobu in zdaj čaka name.«

»A tako, to je pa kaj drugega. Toda pohitite in pridite drugič bolj zgodaj na pokopališče.«

Ona bi ga bila najrajši objela. Stekla je, kolikor je mogla hitro. Mrzlo jo je spreletavalo. Kamor je obrnila oči, povsod črna tema, le od lučk na grobovih strahoto no pretrgana. Tekla je brez sape. Moj Bog, otrok, ubogo deček!

»Milan! Milan!« je odmeval njen klic skozi večerno tišino.

Dolga vrsta tihih, zapuščenih grobov. Kot zadnji pa grob s črno ograjo, kjer je na kamnitem obodu sedel mali deček. Pred njim na grobnem kamnu pa je gorelo sedem lučk. Gorijo in spet ugasnejo. Milan piha in jih spet in spet ugaša in prižiga, obe rdeči, eno belo, eno rožnato in tri svetlomodre. Stenji postaja jo vedno daljši, svečke dogorevajo in obsevajo napis in otroka, ki se blaženo smehlja, da sme biti sam z — vžigalicami.

»Milan, srček! Milan!«

On se ne gane.

»Milan! Milan!«

Glas zveni že čisto blizu. Zdaj pa hitro še enkrat upihne vse svečke in jih hitro na novo prižge. Vsako z drugo vžigalice. Zdaj je zadnja na vrsti. Milan jo vžge, jo vrže visoko v zrak tja čez grobove in zakliče:

»Pravkar sem gotov, babica, dobro, da nisi prej prišla!«

Griša Koritnik:

Božična zdravica

Luč pri jaslicah gori,
v sreči zbrana je družina,
v kuhinji šumi, diši,
gostom toči starešina.

Dvigne čašo in napije:
»Ta naj Jožefu velja,
vzoru vsake domačije,
možu dobrega srca.«

V roko vzame drugo čašo:
»Ta pa Materi velja,
da skrbela bo za našo
srečo zdaj in vekomaj.«

S tretjo čašo pa nazdravi
beli roži Jezusu:
»Rasti, rasti v rajski slavi
cvet ljubezni in miru.«

Ivan Albrecht:

Boheme

Ne vem, ne vem, kako bo to,
na leski jabolka cveto
in sneg na soncu se smodi,
da mu kar poka'o kosti.
Za božji čas, ta čudni glas,
le kaj prišlo vse k nam bo v vas?!

Ne vem, ne vem, kako bo to,
ljudem rožički rasejo
in pamet nosijo v petah,
na ustih hrastov vsak zabah.
Še bolj se čudno svet vrti,
kot da na luno bi prišli.

Ne vem, ne vem, kako bo to,
v zakup bi rad oddal glavo,
nikjer pa norca ne dobim,
da z njim se malo pohladim:
A davi srečam svoj obraz
in vidim, da sem norec jaz.

Zdaj vem, zdaj vem, kako bo to,
v beznico mahnem in temno,
na kredo vina naročim,
se z njim do smrti napojim.
Potem pokličem žensko — smrt
in ženit grem se na njen vrt.

Kjer ni ljudi, tam ni gorja
in ni laži, ni varanja.
Komur ni všeč, naj godrnja,
jaz ljubim smeh in vrisk srca,
uporno ljubim svoj ponos,
čeprav sem — sredi zime bos!

Prva polnočnica pred 2000 leti

Božični prazniki so pred durmi. Vse se jih veseli. Celo nairevneši, ki jim v današnjih težkih časih ni ostalo drugega nego lepe in pobožne želje. Kdo v takem lepem razpoloženju premišluje, kdaj in kako je prišlo do teh praznikov? Znano je, da vse tja do 4. stoletja po Kr. ni svet praznoval božičnih praznikov v istem času kakor to delamo sedaj. Praznik ko je krščanska cerkev slavila Kristusovo rojstvo, je bil praznik »Epiphanyas«, slavljen 6. januarja. Bil je to spominski dan, ko je bil Kristus krščen. Šele v 4. stoletju se je uveljavil nazor, da se Kristus ni začel šele s krstom, ampak z rojstvom. Proslavitev Kristusovega rojstva je bilo treba torej praznovati in slaviti za nekaj dni prej. V dobi ko je pričelo krščanstvo svoj zmagovit boj proti poganstvu, so slavili pogani dva pomembna praznika: Novo leto in Saturnalie (praznik sončnega obrata). Oba ta praznika so pogani proslavili silno razkošno in po krščanskem nazoru pregrešno. Zato je papež Liberi (v polovici 4. stoletja) določil praznik rojstva Kristusovega v sredi med Saturnalie in Novo leto, torej na 25. december.

Šele kasnejša doba je rodila nekatere legende, ki so tolmačile Božič tako, kakor da se proslavlja že od vsega začetka tako kot danes. Ena izmed teh legend pripoveduje o polnočni maši, ki se je leta 105. darovala v rimskih katakombah, v dobi krutega preganjanja kristjanov. Rimski škof Anaklet se je na večer 24. decembra utihotopil med zbrane kristjane, ki so se zbirali v katakombah, da bi jim daroval mašo. Nikjer pa ni bilo niti zelene vejice, s katero bi okrasili oltar. Pogumni možje, ki se niso plašili smrti, so zapustili katacombe in odšli v mesto iskat zelenja. Minula pa je že enaista ura, pa se še nihče ni vrnil. Zbrani verniki so se polastila bojazen in prepričani so že bili, da je pogumne može doletela kaka nezgoda. Toda v splošno radost so se le-ti kmalu nato pojavili v katakombah in prinesli vse polno zelenja. Na čelu pa so privedli s seboj lepega mladeniča Flavija, ki je tudi prinesel polno naročje zelenih vejic. In ob globoki pobožnosti in zamaknjenju je potem rimski škof daroval polnočno mašo — polnočnico.

Iz sijaja in bleska na dno življenja Kako se je znašla ruska aristokracija

Nam vsakdanjim ljudem je lahko ali laže prenesti pasje življenje, vse tegobe in bridke udarce. Mi smo demokratični ljudje, toda hudo je takemu ki nikdar v življenju ni ničesar poskusil, ne bede ne pomanjkanja, ko je živel v razkošju in obilici, ne da bi kaj delal. Samo migniti je bilo treba, pa se je mizica pognila. Svetovna vojna je s tako aristokracijo mnogokje temeljito pomedla 7. grofi, baroni, knezi, prevzvišeni aristokrati itd. Posebno so s takimi ljudmi pomedli v bolševiški Rusiji. Ruska aristokracija se je razkropila po vsem svetu. Najodličnejši Romanovci pa so pobegnili v Ameriko. Toda tudi tu je bilo treba po demokratičnih načelih pljuniti v roke in se pričeti pehati za vsakdanji kruh.

Lotiti so se morali dela

V New York se je zateklo pet Romanovcev. Velika kneginja Marija Pavlovna, kneza Vasilij Alexandrovič Jurij Konstantinovič in kneginji Nina Georgievna in Xenija Georgievna. Amerika jim sicer ni zaprla vrat pred nosom, toda njih naslovi in bele roke niso nič zalegli. Kakor vsak drugi navaden državljan so se morali lotiti tudi ti plemenitniki vsakdanjega dela.

Kneginja Pavlovna je fotograf

Najboljše se godi veliki kneginji Mariji Pavlovni. Ta lepa in duhovita žena je bila žena švedskega

prestolonaslednika, ki pa se je kmalu ločila od svojega moža. Sprva je v Ameriki delala v nekem konfekcijskem velepodjetju na Peti Aveniji, kjer je bila takorekoč »modna diktatorica«. Ko ji je iztekla službena pogodba, se je ozrla pač po drugi pridobitni možnosti. Pred tremi leti je izdala knjigo svojih spominov, ki ji je prinesla velik uspeh. Bila je preložena v več tujih jezikov, v Ameriki pa je doživela kar pet izdaj. Skupno so »spomini« prinesli avtorici nad 300.000 dolarjev. Ko je denar polagoma skopnel, se je bilo treba seveda zopet lotiti dela. Bivša velika kneginja je odprla velik fotografski atelje, kjer zdaj služi denar za svojo jesen življenja, ki je dosti, dosti skromnejša od njene življenske spomladini na cesarskem dvoru v Petrogradu.

Knez Konstantinovič je prodalec

Blizu tega fotografskega ateljea je ogromen trgovski dom za moško in žensko garderobo. V ženskem oddelku je zaposlen bivši knez Jurij Konstantinovič. Kot anonimni prodajalec streže vljudno in ljubezno kupcem. Zvečer pa sleče svojo vsakdanjo obleko in kot eleganten mož nastopa v salonih ameriških magnatov Morgana, Astora itd.

Knez Aleksandrovič je potnik

Najtežje je usoda zatekla kneza Vasilija Aleksandroviča, sina veli-

kega kneza Aleksandra Mihajloviča in brata lepote kneginje Irene Jusupovne, žene moža, ki je umoril ruskega carskega proroka Rasputina. Bivši knez Vasilij je trgovski potnik neke velefirme z dišavami in vonjavami. Bivši knez si more pri svojem delu mnogo prizadevati, da zasluži za vsakdanje življenje, ko je vendar znano, da je kruh trgovskih potnikov zelo grenak. Kakor pred mnogimi navadnimi potniki in agenti tako se tudi njemu čisto dogodi, da mu stranka pred nosom zaoputne vrata in mora, užaljen ali neuzaljen, oditi naprej, s trebuhom za kruhom.

Dve o Clemenceauju

V bližini Pariza je nekoč dohitel Clemenceau na svojem avtomobilu brhko in postavno kmetico, ki je nesla na ramah doka, velik tovor. Galantni »tiger« je povabil mlado ženo, naj prisede. Kmetica se je obotavljala, češ da nese dve veliki šunki in bi imel gospod zavoljo tega na mitnici sitnosti. Clemenceau je pomiril kmetico, ji pomagal v avto in položil šunki pod sedež, na katerem se je potem kmetica prav udobno »razložila«. Ko je na mitnici vprašal mitničar, če ni morda v avtomobilu kaj »sumljivega«, mu je Clemenceau, ki je bil vedno zvest resnici, po pravici povedal:

»Jaz ne peljem ničesar, toda ta gospa sedi na svojih dveh šunkah.« Mitničar mu je smehljaje odvrnil: »Gospod doktor, danes ste imenitno razpoloženi, gotovo bo danes padla vlada! Nato jima je dovolil,

da sta nadaljevala pot, ne da bi kaj pogledal v avto.

★

Ko je Clemenceau že ležal na smrtni postelji, ga je obiskal neki njegov stari prijatelj in sodelavec ter ga povprašal, kako se kaj počuti. Stari »tiger« mu je odvrnil:

— Ah dragi prijatelji, izborni sem razpoložen. Ne vem, kaj bi si še zaželel; ali ozdraviti, da bi še enkrat v življenju videl svoje ljubljeno morje, ali umreti, da bi nikdar več ne videl Leona Bluma, voditelja francoskih socialistov.

Požrtvovalni profesor

Pri matematičnih izkušnjah je na univerzi v Bombaju v Indiji neki kandidat odgovarjal naravnost zavidljivo. Kandidata pa je spremljala smola. Neprevidno je nekaj zganil z roko tako, da se mu je odleplila bradica in so odpadli brki. Koj nato pa so mu od strahu padla z nosa še očala. Izpraševalni profesor je seveda takoj spoznal v svojem kandidatu svojega spoštovanega in cenjenega tovariša profesorja matematike. Polagal je namreč izpit za enega izmed svojih studentov. Izpraševalna komisija je goljufijo naznanila in požrtvovalnega profesorja so zaprli.

O božiču 1935 v znamenju strahu pred novim svetovnim klanjem

Ljubljana, 23. decembra.

Pretekli teden se je zgodilo obilo važnih mednarodnih dogodkov. V zvezi s sedanjim napetim mednarodnim položajem je prišlo do močnih pretresov v nekaterih državah, kjer je že notranje politični položaj sam zelo napet. Ne samo zaradi abesinske afere, marveč tudi sicer živi Evropa v precejšnjem kaosu, ki pride zdaj tu zdaj tam do zunanjega, vidnega izraza. Nič čudnega, če vstajajo na raznih krajih pesimisti, ki ne napovedujejo nič kaj rožnatega bodočnosti našemu kontinentu.

Strah pred vojno

je zagal že skoro vse evropske države in javnega mnenja se polasča čedalje večja ne varnost. V Evropi, Afriki in daljnem Vzhodu vre. Povsod so na delu sile, ki skušajo do tal porušiti ves povojni red in vnesti v mednarodno organizacijo anarhijo, ki bi jo potem spretno izrabile v svoje namene. V tej splošni mednarodni napetosti ženevska ustanova ni pokazala tiste odločnosti, ki jo je mednarodna javnost pričakovala. Razumljivo je zato, da je nastal ponekod močan odpor proti najnovejšim predlogom za rešitev

italijansko-abesinskega spora.

Pariški načrti, ki sta jih izdelala na svojo pest Hoare in Laval, ne da bi pri tem računala z javnim mnenjem, ki je zlasti v Angliji izredno velikega pomena, so vzbudili tako močno reakcijo pri angleških volilcih in v angleških parlamentarnih krogih, da je bil angleški zunanji minister Hoare prisiljen podati ostavko tik pred svojim zagovorom v parlamentu. Njegova demisijska najbolje dokazuje, kako veliko vlogo igra v Angliji javno mnenje.

Hoare se je navzlic svoji demisiji v spodnji zbornici skesano zagovarjal, toda ne več kot minister, marveč samo kot član spodnje zbornice, da opraviči svoje pariško dejanje. Za njim se je pred poslanci opravičil angleški

premier Baldwin,

ki je skesano priznal usodno napako, ki jo je Velika Britanija storila v Parizu, potem ko je že okoli 50 držav angažirala za energičen nastop proti Italiji v duhu pakta DN.

S tem, da se je angleška vlada skesano oprala pred poslanci, je močno zboljšala svoj položaj. To je pokazalo tudi glasovanje, ki je dalo 2397 glasov proti 175 zaupco vladi.

Pariški predlogi so s tem definitivno pokopani in pogajanja za mirno uréditev italijansko-abesinskega spora bodo mogla imeti uspeh samo na kaki novi podlagi, ki

pa nikakor ne sme biti taka, da bi Italija kot megnarodno proglašeni napadalec dobila nagrado za svoje kršitve. — V zvezi s Hoareovo demisijo se je

tudi Lavalu zamajal stolček.

Minister Herriot, predsednik naj-nih socialistov, je namreč iznenada podal ostavko na mesto predsednika v stranki, češ da ne more več spraviti v sklad svojega položaja v vladi z vodstvom stranke, ki ne odobrava Lavalovih zunanjepolitičnih smernic. Herriot vstraja pri svoji demisiji. Na Lavalov položaj morda ta demisijska ne bo imela neposrednega vpliva, vendar ne moremo reči, da bi bil položaj v Franciji v tem pogledu razčiščen. Nikakor pa ni verjetno, da bi do nenadnih pretresljajev prišlo še pred 27. decembrom, ko je v parlamentu napovedana velika zunanjepolitična debata, ki jo je zahtevala opozicija v številnih interpelacijah.

Mussolini

svojega stališča v sporu ni spremenil. 18. in 19. t. m. je v dveh nočnih sejah zasedal veliki fašistični svet, ki je ostal pri sklepih o brezpogojnem in popolnem italijanskem odporu proti zunanjemu pritisku. Komunique sam pa pariških predlogov ne omenja, da si je Veliki fašistični svet o njih obširno razpravljaval. Po pogrebu pariških načrtov v Londonu, Parizu in Ženevi bi bilo seveda vsako načelno italijansko skepanje o njih odveč. Italijanska uradna agencija pa je o Hoare-Lavalovih predlogih izdala uradno odklonilno tolmačenje, v katerem je posebno značilen ta-le stavek: »Zanimivo je, da se je pričela ofenziva mednarodnih nasprotnikov Italije hkratu

z ofenzivo Abesincev

proti italijanskim pozicijam v tigrejski deželi.« Tako se je v zad-

njem tednu že v drugič zgodilo, da so italijanski uradni krogi direktno priznali, da so Abesinci prešli na severu v napad, ki je italijanske čete prisilil k umiku, kakor je to priznal uradni komunique št. 74. Verjetno je, da bodo Abesinci svoj odpor še povečali, tako na severu kot na jugu, ker je očitno njih neposredni namen to, da zavlečejo vojne operacije do nastopa deževne dobe, ki prične deloma že v januarju, močnejše pa v marcu, maju in juniju, ko bi jim še naravni elementi priskočili na pomoč.

Na daljnem Vzhodu

tudi ni vse v redu. Tam se na škodo Kitajske čedalje bolj širi Japonska, ki si brez večjih bojov in na zvit način osvaja pokrajino za pokrajino na severnem Kitajskem, kjer neti med domačim prebivalstvom — s pomočjo sebi naklonjenih voditeljev — avtonomistično sebi naklonjenih voditeljev — avtonomistično gibanje za odcep od Nankinga, kjer ima oblast v rokah znani kitajski general Čangkajšek. Z druge strani pa vpada Kitajski v bok sovjetska Rusija, ki seve ne more mirno gledati premočnega naraščanja Japonske, ki je njen prvi sovražnik na Vzhodu in ki se med drugim na Kitajskem širi prav z izrabljanjem komunistične nevarnosti, pred katero svari kitajske kroge.

V evropskih državah

je prišlo ponekod do pomembnejših notranje političnih sprememb. Čehoslovaška je 18. t. m. volila novega predsednika, ker je prezident Masaryk iz zdravstvenih razlogov odstopil.

Za njegovega naslednika je bil z ogromno večino glasov izvoljen njegov učenec in najožji sodelavec, dosedanji zunanji minister dr. Beneš, čigar izvolitev je ob

V Berlinu so priredili božičnico za pse, ki zvešto čuvajo in vodijo slepce. Obdarovali so jih z mesom in toplimi odejami. Slika kaže slepce s svojimi vernimi pomočniki ob božičnem drevesu.

svojem odstopu priporočil sam Masaryk.

V Grčiji je kralj Jurij II. razpustil parlament in razpisal za 26. januar nove volitve, ki utegnejo prinesiti državi — po neprestanih pretresljajih zadnjih mesecev — nekoliko prepotrebne miru, v katerem bo lahko začelo pravo delo za pomirjenje razbesnelih političnih strasti.

V Bolgariji doživlja te dni svoj epilog pred višjim vojaškim sodiščem prevratni poskus polkovnika Damjana Velčeva, ki razkriva politično razvnanost Bolgarije.

Vlada Koscialkovskega na Poljskem je izdala obširno amnestijo, ki bo osrečila okoli 30.000 kazencev.

V Španiji grozi razpust parlamenta, ker nova vlada ni prinesla pričakovanega pomirjenja

8000 nedolžnih jagnjet

Te dni so tovarne ladje pripeljele iz Avstralije v London nad 8000 jagnjet, luštnih nedolžnih ovčičk. Jagnjeta so poslali Avstralci svojim angleškim prijateljem za božične praznike. Obdarovalno akcijo je oskrbel avstralski dnevnik »Melbourne Herald«, in sicer z javno subskripcijo.

Kdaj ustvarjajo najboljša dela

Ameriški profesor Lanan je izdal silno zanimivo študijo o raznih obdobjih človeškega življenja in v katerem obdobju ustvarjajo ljudje svoja najboljša dela. Načelno ugotavlja študija da je plodovitost raznih obdobji kaj različna ter se rodijo najboljša dela v različnih starostnih dobah. V tej študiji je profesor Lanan sestavil naslednjo tabelo: Pisatelji-prozaiki ustvarjajo svoja najboljša dela med 30 in 34 letom, pesniki med 25 in 30 letom. Kemiki ustvarjajo svoja najboljša dela med 30 in 35 letom, Edison je n. pr. ustvaril svoja najboljša dela med 33 in 36 letom. Najkasneje pa ustvarjajo astronomi, in sicer šele med 40 in 45 letom.

Slika kaže Adolfa Hitlerja v njegovi pisarni, kjer je proslavil božič preteklo sredo s svojimi ožimi sodelavci

Otroški kotiček

Naj bo za čas počitnic mesto povestic in drugih spisov nekaj za zabavo. Nekateri bržkone smučate ali sankate, drugim je morda Božiček prinesel drsalke, da imate dovoli zabave na prostem. To je veselo, kaj?

Včasih se pa le zgodi, da ostane doma. Pride lahko slabo vreme, ko se človeku ne ljubi nikamor ven. Poleg tega so pa tudi večeri tako neskončno dolgi, da človek včasih ne ve, kaj bi počel. Za tak čas vam morda utegnejo priti prav zabavne družabne igrice. Ne mislim, iger z igračami. To skoraj ni za naš Miklavž, je precej obubožen ali mu pa vreme ni bilo po godu. Kakorkoli, letos mu je bolj trda predla. Zato naj uvrstim semka, nekaj družabnih iger, pri katerih ni treba nobenih igrač, ampak le dosti dobre volje in — smeha. Igrice so posnete po knjižici »Družbene zabavne igre« J. Lavrenčiča.

Dosti je za uvod. Kar začnimo!

Božič s snegom — dnevi veselja in radosti za mlade kipe.

1. Kraljev dvor

Kolikor je otrok, toliko je dvorjanikov, eden pa mora biti vodja igre. Ta razdeli ostalim vloge, n. pr. takole: minister dvora, maršal dvora, upravnik dvora, prva dvorna dama, druga, tretja, prvi dvorni sluga, drugi, tretji, dvorni konjar, kletar itd. Več ko je otrok, ki igrajo, več je treba takih naslovov.

Ko je vse to določeno in porazdeljeno, začne vodja igre pripovedovati kako povest ali pravljico, ki pa jo mora sproti prikrojevati tako, da omenja posamezne uslužbence dvora, n. pr.: »Ko je šel tisto jutro kralj na lov, ga je spremljal tudi minister dvora. —

Kogar vodja igre v pravljici omeni, mora takoj vstati in reči: »Res je!«

Kdor tega ne naredi, mu vodja prisodi primerno kazen.

2. Nos in uho

Vodja igre ukaže: »Primite se vsi z levico za nos, z desnico pa čez levico za levo uho!«

Ko je to v redu, ukaže nasprotno:

»Z desnico za nos, z levico preko desnice za desno uho!«

Ko je tudi to narejeno, zapove:

»Zdaj pa hitro menjajte!«

Kljub spretnosti se mnogi zmotijo in zmedejo. Vsakega takega zadene kazen. Bolj ko je kdo neroden, hujša je kazen.

3. Kravji rep

Otroci sede za mizo ali kjerkoli. Eden, ki je spet vodja igre, jih vprašuje, kar se mu zljubi. Na vsako vprašanje mora dotičnik odgovoriti: Kravji rep.

Od spretnosti tistega, ki vodi igro, zaviši zabava in smeh, ki ju nudi igra v izobilju. Vprašajte kaj brezpomembnega: »Kaj si danes videl? Koga si srečal?« Iznenada potem: »Kdo skrbi zate?« Odgovor se mora glasiti vselej: »Kravji rep.«

Kar poskusite, pa boste videli, koliko bo to smeha.

Da je pa igra še bolj zanimiva, se tisti, ki odgovarja, ne sme zasmejati, pa naj se mu drugi še tako smejejo. Kakor hitro se zasmeje vprašani, mu vodja igre prisodi — primerno kazen.

4. Vrabci frče

Vsak otrok si izbere ime kakega žita: ječmen, proso, pšenica, ajda, oves, rž, koruza. Ako je otrok več, si izbere lahko še imena drugih sadežev: črešnja, višnja, grozdje, konoplja, lan itd.

Potem prvi začne: »Vrabci so frčali in frče v proso«. Kdor si je izbral ime proso, se mora takoj oglasiti: »Ni res! Vrabci frče v ječmen!« Nato se oglasi ječmen itd. Tako frče vrabci križem, dokler se kdo izmed igralcev ne zmoti, da molči, ko pride na vrsto njegovo ime, ali pa, da imenuje kako tako žito ali sadež, ki si ga ni nihče izbral.

Kdor se zmoti, dobi primerno kazen. Določi mu jo tisti, ki je »napodil« vrabce k njemu. Ko je kazen prestana, se igra lahko prične iznova.

Sestrici in Bratcu

39.-

24 600-00 Din. 39.-
St. 23-26 Din. 49.-
Drab. kombinirani
z jarami tokom

39.-

26 731-635 Din. 39.-
Otroške snežne topi
plo podložene st. 27-29
Din. 45-51. 30-34 Din. 49.

59.-

98 991-693 Din. 59.-
St. 26-29 Din. 69.- St.
30-34 Din. 79.- Otroški
skočni za dež
blato in sneg

Bata

Kazni

Na koncu vsake igre imenujemo kazni. V čem naj te obstoje?

Na vsak način morajo biti zabavne in šegave, ne pa sirove ali žaljive. Igra namreč ni zato tu, da bi se kdo, ki na koga kulha morda kako malo jezico, nad njim znašal, ampak da se vsi udeleženci zabavajo in razvedre. Naj torej omenim nekaj kazni: Povedati hitro pet pregovorov. — Stati določen čas na eni nogi. — Stopiti pred koga in se prav prijazno prikloniti pred njim, a brez smeha, čeprav se vsi drugi smejejo. Ako se smeje

tudi »kazni« mora kazen ponoviti. — Sesti in se s palcem na nogi pokrižati na čelu. — Na pet vprašanj odgovoriti vselej »da«. (Le pomislite, kako bo zabavno, če morate na vprašanje: »Ali si res tak neumen lenuh kakor govore o tebi?« odvrniti: »Da!«) — Na enako število vprašanj odgovoriti »ne«. — Po eni nogi skakati po sobi, kamor ukaže vodja igre.

Ze iz naštetih kazni bo vsem jasno, kakšna bodo kaznovanja. Vse pač opravljate tako, da boste veseli in zadovoljni vi in vaši domači, da boste vsi skupaj imeli res prav VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE!

PREDSEDSTVO
MESTNE OBČINE LJUBLJANSKE
NAZNANJA ŽALOSTNO VEST, DA JE DNE 23. DECEMBRA
1935 UMRL

ČASTNI MEŠČAN LJUBLJANSKI
UNIV. PROF. DR.

EDO ŠLAJMER

ODLIČNI ZDRAVNIK, ZNANSTVENIK IN PREPORODITELJ ZDRAVNIŠTVA

SLAVA VELIKEMU POKOJNIKU!